

Med dejanji.

Zastor pada, in po lustrih belih
Vnovič plamen živo zažari,
In po ložah sto oči ponosnih,
Sto demántov ž njimi zablesti...

In iz goslij pesem zatrepeče,
Lega čuvstvu mehko na srce...
Šepetanje... Vmes pahljače nežne
Še nežneje zibljejo roke...

Na baržun se leno naslanjae,
Méni se gospoda med sabo:
»Strašno živce to razvnema slabe,
Strašno čuvstva nam razburja to:

Ta prizor, madame, v podstrešni sobi!
Kdor v življenji gledal ni nikdar
Proletarijata bede blizu,
Grozno to je njega živcem v kvar!«

In živahno kima bleda dama,
In zehaje tretji vzdíše vmes:
»Divno sicer, in povsem moderno,
A — preistinito, res je, res!...«

Vida.

Jelica Belović-Bernadzikowska.

(Prikaz.)

Pismo iz Zagreba.

ogačić Milka, Jagoda Truhelka, Marija Jambrešakova, Štefa Iskra, Kamila Lucerna, Zagorka... To so imena onih odličnih Hrvatic, ki so se ali se še pojavljajo po raznih listih in bogaté lepo naše slovstvo. K le tem se broji tudi učiteljica višje državne šole v Sarajevu, gospa Jelica Belović-Bernadzikowska. »Nulla dies sine linea!« to je njeno geslo. Marljiva je kakor bučela; kamor le pogledaš, gotovo vidiš kak plod neumorne njene duše.

Bernadzikowska se je porodila 25. svečana 1870. leta v glavnem mestu Slavonije, v Osijeku. V roditeljski hiši je imela fino, vsem pedagoškim zahtevam odgovarjajočo odgojo. Ni čudo, vsaj je bil njen oče sam pedagog, profesor kr. oseške gimnazije. Kmalu se je naučila francoski, italijanski in nemški. To ji je vse jako dobro došlo. Precej zgodaj se je torej mogla baviti z domačo in s ptujo knjigo. Kot sedemnajstletna devojka je bila že sotrudnica znanega otroškega lista »Smilje«...

V osemnajstem letu je postala učiteljica. Službovala je v raznih krajih (Rumi, Osjeku, Mostarju), sedaj je pa nameščena v Sarajevu.

». . . Kazali su veliki ljudi, da u svakom ženskom srcu, pa i v najprimitivnijem, ima neka strana, koja zanosi na poeziju, koja se otiima svakidašnjosti. To je ono, ženskoj naročito prijanjanje uza sve, što je prikladno i lijepo, a verhunac je toj poeziji vjera u Boga i ljubav prama tomu praliku svakoga savršenstva, svake ljepote. To je ona ljubav, koja ženu osvaja bez pomisli na ikakvu korist i sebičnost, zasladjena samo zatajom, jer ugadjaš i svomu srcu time, što tješiš druga srca svoga . . .«

Po teh le besedah Bernadzikowske, moreš jo tudi soditi! Njena dela ne obdelujejo često jedne in iste teme. ona se nikdar ne drži dolgo ob jednom vprašanju, temveč dotaknivši se ga, odleti drugam in tako dalje . . .

Poglejmo samo njena samostalna dela!

Od knjižnice »Sto i deset igara« — ná, glej jo pri izdanju »Moje učiteljice«, kateri slede »Naše narodne pjesme«, »Omladinska literatura« in »Iskrice iz svjetske književnosti.« Govori se pa, da dobimo kmalu še »Narodne pripovjetke«, od katerih je nekoliko že natisnjenih po raznih listih.

Bernadzikowska je sotrudnica skoro vseh hrvatskih in srbskih omladinskih listov. Nahajamo jo tudi v »Nadi« in drugod.

Razume se, da je s peresom stalna podpornica tudi specijalno pedagoških listov (»Škola«, »Napredak«).

Piše priprosto, lahko in zanimivo. Zdi se mi, da se vselej, predno le kako stvarico napiše, povpraša: Kdo pa bo to čital? Kakršen je odgovor, tak je potem slog in — vsebina.

Ni dolgo tega, kar sem jo videl. Ne bom opisoval, kak vtisk je naredila na me, rečem le to: spisi Jelice Belović-Bernadzikowske so zares njeni, to je, zares slika njene duše. Milo, nežno lice, lepe, prijazne oči . . . E, moreti si misliti pravo prijateljico otrok drugačno?!

Bernadzikowska si je zadala prekrasno nalogo, ktero tudi vestno izpolnuje. Ali jo pa izpolni, bode li dosledna v svojem izvajanju, o tem za sedaj še ne vem odgovora. Vem pa, da bi bilo dobro, da si vzamejo cenjene čitateljice »Slovenke« njeno delovanje za vzgled.

A. K. Gorjančev.

Književnost.

Die Regierungzeit Sr. Majestät des Kaisers u. Königs Franz Josef I. Geschichtliche Rückschau v. Robert Rostock, Hptmann. und Lehrer der k. k. Infanterie-Cadettenschule in Marburg a. D.